

ORBITOR
..

DE ACELAȘI AUTOR

Faruri, vitrine, fotografii, poeme, Cartea Românească, 1980; *Poeme de amor*, Cartea Românească, 1983; *Totul*, poeme, Cartea Românească, 1985; *Visul* (în edițiile următoare *Nostalgia*), povestiri, Cartea Românească, 1989, Humanitas, 1993; *Levantul*, poem epic, Cartea Românească, 1990, Humanitas, 1998; *Visul chimeric*, studiu critic, Litera, 1991, Humanitas, 2011; *Travesti*, roman, Humanitas, 1994 (a devenit roman grafic în limba franceză); *Dragostea*, poeme, Humanitas, 1994; *Orbitor: Aripa stângă*, roman, Humanitas, 1996; *Dublu CD*, poeme, Humanitas, 1998; *Postmodernismul românesc*, studiu critic, Humanitas, 1999; *Jurnal I*, Humanitas, 2001; *Orbitor: Corpul*, roman, Humanitas, 2002; *Enciclopedia zmeilor*, carte pentru copii, Humanitas, 2002; *Pururi tânăr, înfășurat în pixeli*, publicistică, Humanitas, 2003; *Parfumul aspru al ficțiunii*, audiobook, Humanitas, 2003; *Plurivers*, vol. I și II, poeme, Humanitas, 2003; *Cincizeci de sonete*, poeme, Brumar, 2003; *De ce iubim femeile*, povestiri și audiobook, Humanitas, 2004; *Baroane!*, publicistică, Humanitas, 2005; *Jurnal II*, Humanitas, 2005; *Poeme în garanție*, audiobook, Casa Radio, 2005; *Orbitor: Aripa dreaptă*, roman, Humanitas, 2007; *Dublu album*, poeme, Humanitas, 2009; *O seară la Operă*, poeme, Știința, Chișinău, 2009; *Nimic*, poeme, Humanitas, 2010; *Frumoasele străine*, povestiri, Humanitas, 2010; *Zen: Jurnal 2004–2010*, Humanitas, 2011; *Ochiul căprui al dragostei noastre*, publicistică și proză, Humanitas, 2012; *Fata de la marginea vieții*, povestiri alese, Humanitas, 2014; *Poezia*, Humanitas, 2015; *Solenoid*, Humanitas, 2016; *Peisaj după isterie*, publicistică, Humanitas, 2017; *Știutorii. Trei povestiri din Orbitor*, Humanitas, 2017; *Un om care scrie. Jurnal 2011–2017*, Humanitas, 2018; *Melancolia*, Humanitas, 2019; *Creionul de tâmplărie*, Humanitas, 2020.

Cărțile lui Mircea Cărtărescu au primit cele mai importante premii literare românești, ca și importante premii internaționale: Premiul literar Giuseppe Acerbi, Italia (2005); Premiul internațional pentru literatură de la Vilenica, Slovenia (2011); Premiul internațional pentru literatură al orașului Berlin (2012); Premiul internațional pentru poezie Novi Sad, Serbia (2013); Premiul internațional Spycher-Leuk, Elveția (2013); Premiul La tormenta en un vaso, Spania (2014); Premiul Euskadi de Plata, San Sebastián (2014); Premiul orașului Leipzig pentru înțelegere europeană (2015); Premiul de stat al Austriei pentru literatură europeană (2015); Premiul „Gregor von Rezzori“, Florența (2016), Premiul Leteo, Spania (2017); Premiul „Thomas Mann“ pentru literatură, Lübeck (2018); Premio Formentor de las Letras, Palma de Mallorca (2018); Premiul Strega, Roma (2018); Prix Millepages, Vincennes (2019); Prix Transfuge, Paris (2019).

MIRCEA
CĂRTĂRESCU
ORBITOR
CORPUL

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Dar va zice cineva: „Cum înviază morții? Și cu ce trup vor veni?“

Nebun ce ești! Ce semeni tu, nu este adus la viață dacă nu moare mai întâi.

Și ce semeni, semeni nu trupul care va fi, ci doar un grăunte, fie de grâu, fie de altă sămânță.

Apoi Dumnezeu îi dă un trup, după cum voiește; și fiecărei sămânțe îi dă un trup al ei.

Nu orice trup este la fel; ci unul este trupul oamenilor, altul este trupul animalelor, altul al păsărilor, altul al peștilor.

Tot așa sunt trupuri cerești și trupuri pământești; dar una este slava celor cerești și alta a celor pământești.

Una este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor; chiar o stea se deosebește în strălucire de altă stea.

Așa este și învierea morților. Trupul este semănat în putrezire și înviază în neputrezire;

este semănat în necinste și înviază în slavă; este semănat în slăbiciune și înviază în putere;

este semănat trup natural și înviază trup duhovnicesc.

SF. PAVEL, *Corinteni*, I, 15, 33–44

Partea întâi

Nu mai trăiesc nimic cu adevărat, deși trăiesc cu o intensitate de care simplele senzații n-ar putea să dea seama. Degeaba deschid ochii, căci nu mai pot vedea. Degeaba încremenesc în fața ferestrei mele ovale, încercând să prind sunete. E ca și când n-aș avea doar câteva simțuri, ci miliarde, fiecare altfel, fiecare adaptat pentru alți stimuli: unul doar pentru forma cunii din care-mi beau cafeaua, altul pentru forma visului de azi-noapte. Un altul pentru șoapta teribilă din urechile mele, auzită distinct acum câțiva ani, pe când stăteam, în pijama rufoasă, cu tălpile pe calorifer, în camera mea de pe Ștefan cel Mare. Nu mai percep modificări ale luminii, înălțimi ale sunetului, chimismul garoafei și al lăturilor, ci scene întregi, înghițite deodată de un simț virtual, deschis pe loc în centrul minții mele doar pentru acea scenă sticloasă și trecătoare ca un val de apă, reacționând cu ea, modificând-o, aplatizând-o, invadând-o ca o amibă și formând împreună o altă realitate, străveche și imediată, iluminată de dor și obscurizată de straniețate. E ca și când tot ce mi se-ntâmplă, ca să poată să mi se-ntâmples, trebuie ca deja să mi se fi-ntâmplat, ca și când totul ar exista deja-n mine, dar nu umflat și întreg, ci pândind, în foite zbârcite, rudimentare, strâns înfășurate unele-n altele acolo-n structurile creierului – dar și-n glandele și-n organele și-n crepusculul meu, și-n casele mele-n ruină –, așteptând acolo o confirmare și-o hrană

dinspre flacăra modulată a existenței, la rândul ei neîmplinită și embrionară. Nu mai simt decât ce am mai simțit o dată, nu mai pot visa decât visele deja visate. Deschid ochii, dar nu pentru culoare și contururi, fiindcă lumina nu se mai sparge-n corpusculi ca să-mi străbată cristalinul și straturile străvezii ale retinei, ca să producă rodopsina în celulele în formă de con; imagini întregi vin deodată, sculptate în rodopsină și însoțite ca de o aură de franjuri de sunet și filamente de gusturi și de miresme, de îngheț și fierbințeală, de durere și milă, de răsucire a capului spre dreapta confirmată și contracarată de simțul cohlear. Vin cartiere întregi, cu timpul, spațiul și emoția lor, și mai ales cu gradul lor de realitate – căci pot fi adevărate sau visate, sau imaginate, sau transmise prin tijele inefabile care leagă viețile noastre de ale celor dinainte – vin buze și sexe, și tramvaie alunecând pe șine în ierni cu zăpadă murdară, vine mama să-mi aducă din când în când de mâncare, vine uneori Herman. Nu aș putea percepe nimic din toate acestea de nu s-ar reface, altfel, în mintea mea (lumea mea), de nu ar deschide mugurii oculari de acolo, de nu mi-aș spune în fiecare clipă a vieții mele: „Am mai trăit asta o dată, am mai fost acolo“, așa cum nu poți vedea lumina dacă lumina n-a fost deja în zona occipitală a vieții tale, formând acolo simțul pentru lumină. De aceea viața mea e deja trăită și cartea mea e deja scrisă, căci trecutul e totul, iar viitorul nimic.

N-aș putea susține nicidecum arhitectura strivitoare a vieții mele dacă eu însumi, întreg, n-aș fi un organ de simț pentru ea. Și, așa cum ochiul nu poate primi și-nțelege nimic altceva decât pura lumină, căci e sculptat de lumină în osul poros al țestei mele, și cum nimic altceva pe lume nu mai poate primi și-nțelege lumina, la fel pachetul compact de foițe și membrane al corpului meu, cu anatomia și melancolia înfășurărilor lui, cu structura lui tridimensională, greu de-nțeles ca a unei aldehide,

e un singur, mare, unic organ de simț excitat numai de viața mea, de această energie ce nu-i nici lumină, nici sunet, nici miros, gust, senzații tactile, nici kinestezice și nici sfârtecure de țesuturi. Nimic, niciodată, nu mi-ar putea recepta altfel viața, ea ar călători în inexprimabil ca bilioane de alți stimuli cu care nimeni n-are ce face, ca lumina în universurile fără globi oculari și ca frigul în lumile fără epiderme. Sunt un singur mare organ de simț, deschis asemeni crinilor de mare, filtrând prin carnea albă a nervilor mei turbioanele acestei unice vieți, unice mări ce mă hrănește și mă conține. Un singur analizator, o singură celulă senzuală, lucidă, primind mereu vântul solar al vieții mele, cu franjele ei capricioase de auroră polară, cu amurgurile ei întortocheate și zorii ei orbitori, ce pătrund printre pielețe străvezii, îmi iluminează rinichii și glandele salivare, îmi desenează cu fluor și arsen scheletul și-mi vopsesc în mercur intestinale. Mă modifică, produc devieri chimice, amintiri și reflexe, imagini și sunete, eliberează hormoni și vise și lifturi și nopți și fețe monstruoase, nemaivăzute vreodată, și tot fluxul ăsta organic și psihic și tragic și etic și muzical e trimis mai departe, prin fontanelă, pe căile ascendente ale Dumnezeirii, prin sinapse mistice și axoni angelici către chiasmul optic al minții ce ne cuprinde și de acolo-n talamusul karmei și-n proiecțiile către arii senzoriale în care sfinții și judecătorii stau în mănunchiuri, cu cercuri aurii în jurul țestelor transparente, scoțând limbi de flacăra și cianură, măsurând, cântărind, împărțind. Schimbată în coduri și în simboluri, în balet alegerice, viața mea se întinde, diformă, pe țeasta Dumnezeirii, o tutelează ca un curcubeu, ca un homuncul electric, cu degete uriașe, cu mii de articulații, cu buze de saxofonist, dar cu un corp minuscul de viermișor atârnat de un fir de mătase. Căci Dumnezeirea e un creier enorm, o meduză solemnă cu miliarde de simțuri, alunecând în noaptea abisală, slab luminată de baterii de lumină

albastră. Cupola ei pulsează ușor și transparența ei e doar dragoste aurie. O mare meduză care gândește. O gândire care gândește, dar nu în termenii gândirii, ci ai nimicului abisal care o-nconjoară, de parcă întreaga catedrală pulsatilă, mai mare și mai ornată și mai complexă decât puterea gândirii de a o gândi, mai aurie decât puterea iubirii de a se iubi pe ea însăși, în fine mai puternică decât însăși puterea, mai imperioasă decât însăși voința, n-ar fi decât un minuscul defect al nimicului dimprejur, o imperfecțiune a morții fără cusur ce umple tot vidul, o cavitate cu neputință de localizat în stânca nopții fără sfârșit. La rândul ei un accident al hiper-nimicului, al ultra-vidului, al morții la puterea morții și-al alefului la puterea alef. Așa încât până la urmă nici Dumnezeirea nu-i altceva decât un fantastic organ de simț deschis în cristalul neantului, la rândul lui organ de simț pentru un neant mai ascuns. Pliuri în pliuri, ca un trandafir, ca o vulvă.

Eu, în acest timp, îmi filtrez viața. O înghit, o beau, o văd, o miros, o mușc, o trăiesc, o urăsc, o posed. Vierme cu patru compartimente simetrice, îmi transform viața-n impulsuri codificate și-o transmit ierarhic, mai sus. Țeasta și toracele dau seama de paradis, se colorează ca hârtia de turnesol când se moaie-n beatitudine. Gândesc, respir și-mi împing sângele gazos prin artere. E triumghiul fericirii mele, e piramida umanității mele și-i corul meu de îngeri cântând pe vastul covor de nervi și mușchi al diafragmei. Când sunt fericit gândesc, respir și-mi bate inima. Sunt funcțiile păsării, sunt aripi desfăcute peste țeasta de diamant. Sunt trei ochi limpezi și-albaștri deschiși pe aripi de flutur. Dacă-ș fi doar atât: creier, inimă și plămâni, aș fi zeu, căci zeii n-au viscere mocirloase. Aș fi ca o navă spațială înaintând printr-un jet de aer și sânge, propulsându-și pilotul cerebral printre stele. Iar el, homunculul, în costum sidefiu de mielină, ar manevra pe corpul lui însuși ca pe-un tablou de comandă

sofisticat, cu încrengături de milioane de degete alergând peste miliardele de firisoare și pori ale trupului său gânditor. Și toată nava ar fi plină de lichid cefalo-rahidian licărind ca un aur lichid, și-n țeasta pilotului monstruos de frumos un alt homuncul ar baleta pe propriul trup cu zeci de mii de degete ca firele de păianjen, și-n țeasta lui un alt homuncul ar levita în lichid auriu. Și trupul celui mai mare ar fi mereu cosmosul celui mai mic, și lumea și noaptea și Dumnezeu ar fi doar cosmosuri împachetate unele-n altele, separate prin pereți tot mai subțiri de oase ale țestei, țeste în țeste în țeste în țeste ...

Dar nu sunt doar înger, sunt și un demon îngrozitor și grotesc, pândind ca o tarantulă păroasă sub diafragmă. Aici am intestinele și rinichii, iar sub ele, în punga lor roșiatică și zbârcită, ouăle stranii care gândesc timpul. Și tubul prin care, înjumătățit și redus la un vibrion visător, călătoresc spre burta unui alt univers. Aici mă înfund în abjecție, înaintând în jos printr-un jet de urină și spermă. Aici respir focul de sulf al infernului. Și după cum, propulsată de inimă și plămâni, de aer și apă sărată, țeasta mea, adăpostind creierul, navighează prin întrolocatele universuri, focul din scrot și pământul din mațe împing spermile prin timpul ce despice spațiul, transversal, formând cu el o cruce de cuarț imponderabil. Și iată infernul: trupuri goale de bărbați și femei, îmbinându-se unul cu altul în gemete și convulsii, ieșind unul din altul la nesfârșit, sfârtecându-și uterele și vaginele, umplându-și corpii erectili cu lubrifianți și cu sânge, îmbătrânind, fleșcăindu-se, putrezind, dar eliberând mereu din ele ovule și spermii, capsule ucigașe iluminând asemeni foto-nilor gura senzuală a altor femei, pulpele păroase ale altor bărbați, părinți și copii și părinți și copii lăsând în urmă putreziciunea organelor disipate, a oaselor topindu-se-ncet în sicrie din același cuarț orbitor. Burți cuprinzând burți în care sunt burți, de parcă toate mamele și fiicele ar fi-nchise una într-alta,

într-un șir nesfârșit de gravide, alternanță eternă de pereți uterini și de fetuși gravizi cu alți fetuși, utere-n utere-n utere-n utere...

Și iată că meduza cerească nu e doar creier și nu-i doar gândire, e sex și dragoste-n același timp, și nu prin fuziunea de principii și cărnuri, ci prin identitatea lor esențială, căci la extrem, în extremele cămarilor de bură, hipercreierul, care e spațiul, nu-i decât hipersexul, care e timpul. Iar hiperspațiul, care-i gândirea, nu-i decât hipertimpul, care e dragostea. Iar hipergândirea, care e totul, nu-i decât hiperiubirea, care-i nimic. Iar totul-nimic, insesizabil, inevitabil, inalterabil, e chiar viața mea, pe care-o receptez cu organul de simț al corpului meu, în apa căreia flutur și pâlpoi, pe care-o inventez pe măsură ce ea însăși mă inventează, până când ea se densifică iar eu mă rarefiez și formăm împreună un complex viață-trup în care nu se mai știe cine pe cine creează și sabotează. Căci matricea organelor mele imprimă vieții mele o formă codificată, singura pe care o poate-nțelege substanța ta cenușie. Prin ea îți trimit mirosul părului meu și gustul buzelor mele. Culoarea ochilor mei și duritatea unghiilor mele. Le ai pe toate în acest mare cod unic, în acest codex, în această carte ilizibilă, această carte.

Acum, că a rămas singur în picioare în mijlocul deșertului atomic de fiare strâmbе, moloz și ziare boțite aruncate peste fecale vechi, blocul de pe Uranus, unde stau de peste trei ani – și unde, pe masa mea, se ridică acum un alt bloc, de foi scrise cu pixul – își arată mai bine gloria și turpitudinea. Penis priapic, grozav de dureros, al celui mai trist oraș din lume, blocul meu a rezistat demolărilor și, până la mamutul congelat al Casei Poporului din zare (și ocupând aproape toată zarea), e singura clădire care veghează, singurul obiect vertical într-un loc unde nu a rămas piatră pe piatră. Când ies diminețile să-mi iau pâine și lapte mă afund până la glezne în praful în care s-au prefăcut fostele case negustorești și tihnite ale cartierului. De când s-a schimbat lumina și turbioanele de vânt cald ale primăverii au început să lingă zidurile, casele s-au golit de locatari și de mobile, geamurile s-au făcut țândări, lemnul cercevelor a putrezit și frumoasele, tandrele, ciudatele, voluptuoasele, atrocele, spectralele triburi de ipsos ale gorgonelor și atlașilor ce sprijineau balcoanașele de fier forjat, femeii estropiate, bărbați mutilați, spoii otova cu aceeași tencuială roză, s-au fărâmițat în șuierul fulgerător al alternanței zi-noapte-zi-noapte. Pereții exteriori ai vilișoarelor și caselor masive, clădite de cine știe ce arhitecți paranoici la-nceputul secolului, au rămas subțiri ca hârtia, făinoși și acoperiți de ochii fiști ai lunetelor în afară, de tapete întunecate, cu floricele vernil și aurii înăuntru,

iluminate din când în când de amurgul ce pătrundea prin câte-o fereastră cu violența unei deflorări și-și așeza pata de purpură lichidă, perfect dreptunghiulară, pe peretele opus. Atunci, acolo, în pata înflăcărată (pe când tot restul încăperii țiuitor de goale rămânea întunecat ca smoala) floricelele din tapet își desfăceau cupulele transparente, nesănătoase, devitalizate ca lujerii de cartof ținut în beznă, dar străbătute de capilare pline de sânge, se agitau înfinitesimal, ca împinse în sus și-n jos de un fluid gros și nevăzut, lungeau lubric pântecul câte unui păianjen care, alunecând pe firul lui scânteietor, de asemeni de purpură, cu picioarele întinse extatic, culegea în cădere nectarul negru, gălgâitor, din acele guri, acele faringe căscate-n amurg și, ajuns pe podea, fugea dezordonat de la un colț la altul până se topea-n întuneric. De câte ori, dimineața, foarte devreme, pe un timp roșu, sau când apusul, mai întâi galben murdar, înnobilat de unghia aproape nevăzută a lunii, apoi trandafiriu năclăit de albastru și-n cele din urmă de purpură dumnezeiască, umplea vidul dintre casele acelea spectrale, de câte ori, coborând cu liftul străvechi până la rădăcina viguroasă a blocului, nu mă grăbeam către pâlcurile de vile abandonate, cu cioburile de geam încă rămase-n rama ferestrelor arzând dement, ca să ajung la timp, în acel moment în care lumea se derealizează cu desăvârșire și-n care casele galbene, delabrate, se descuamează foiță cu foiță ca să rămână (fiecare altfel, cu altfel de colonițe, șarpante și balustrade, alte scări răsucite dând spre terase imposibile, uși oarbe, turnulețe decorative) la fel de imateriale ca și când ar fi fost visate, la fel de iluzorii ca pictate de un vechi maestru al perspectivei. Câini galbeni, cu pielea pergamentoasă și ochi de om transplantăți în tigva lor îngustă de câine, se ridicau cu greu din culcușuri și fluturau grațios pe lângă mine. Molii cu ochi la fel de omenești absorbeau amurgul în penele lor dese atât de rapid, încât în jurul lor aerul devenea azuriu, ca-n miezul zilei. Deschideam câte-o portiță de metal strâmb și rămâneam o clipă